

Ηράκλειο, 25 Απριλίου 2022

Προς: Υ.ΠΑΙ.Θ. / Γενική Διεύθυνση Σπουδών Αβάθμιας & Ββάθμιας Εκπαίδευσης
Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Κοινοποίηση: Ελληνική Εταιρία Φυσικής για την Επιστήμη & την Εκπαίδευση
Ένωση Ελλήνων Φυσικών
Ομάδα Έρευνας Τεκμηρίωσης Διδασκαλίας της Φυσικής

Θέμα: Σχετικά με την Τράπεζα Θεμάτων Διαβαθμισμένης Δυσκολίας

Αξιότιμοι κ.κ.

με την επιστολή αυτή επιθυμούμε να εκφράσουμε και εμείς, όπως και αρκετοί μάχιμοι εκπαιδευτικοί του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα τον προβληματισμό μας σε σχέση με την εφαρμογή της τράπεζας Θεμάτων για την Α και Β Λυκείου από την φετινή χρονιά. Να ξεκαθαρίσουμε ότι ο θεσμός της τράπεζας θεμάτων, αποτελεί σίγουρα μια θετική παρέμβαση η οποία μπορεί να συνεισφέρει στην αναβάθμιση της διδασκαλίας του μαθήματος, να συμπληρώσει το σχολικό βιβλίο και να γίνει εργαλείο για τον διδάσκοντα και τους διδασκόμενους. Η υποχρεωτική της όμως εφαρμογή χωρίς να λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες των κατά τόπους σχολικών μονάδων και χωρίς να έχει αξιολογηθεί συνολικά το περιεχόμενο της ως προς την συνοχή και το επίπεδο του, μπορεί να δημιουργήσει τεράστιες ανισότητες για τους μαθητές, όπως έχει συμβεί στο παρελθόν.

Ειδικά στην φετινή σχολική χρονιά τα σχολεία μπορεί να λειτούργησαν με δια ζώσης διδασκαλία, αλλά κλήθηκαν να καλύψουν τα κενά των δύο ετών τηλεκπαίδευσης που άφησαν αρνητικό στίγμα στους μαθητές. Παράλληλα αρκετές ώρες χάθηκαν λόγω κρουσμάτων εκπαιδευτικών ή μαθητών και δεν μπόρεσαν να καλυφτούν, ώστε να προχωρήσει η ύλη κανονικά. Συγκεκριμένα όσον αφορά την Φυσική της Α Λυκείου έχει τονιστεί πολλές φορές ότι οι προβλεπόμενες 2 ώρες διδασκαλίας δεν αρκούν για την κάλυψη της ύλης. Η Φυσική Θετικού Προσανατολισμού της Β Λυκείου, ένα μάθημα με μεγάλο φόρτο ύλης διδάσκεται αντίστοιχα εντός 2 διδακτικών ωρών. Η δική μας εικόνα από σχολεία της Περιφέρειας μας είναι ότι τα τελευταία κεφάλαια της ύλης διδάχτηκαν κάτω από ασφυκτική πίεση και χωρίς την δυνατότητα εμπέδωσης από τους μαθητές.

Στον αντίποδα αυτής της κατάστασης έχουμε μια σειρά από προτεινόμενα θέματα στην Τράπεζα Θεμάτων τα οποία κινούνται «εκτός τόπου και χρόνου». Η διαπίστωση μας είναι ότι αρκετές περιπτώσεις θεμάτων ξεπερνούν κατά πολύ το επίπεδο του διδασκόμενου μαθήματος και τους μαθησιακούς στόχους της κάθε τάξης. Παραπέμπουν σε θέματα λογικής «Φροντιστηριακού τύπου» για υποψήφιους Πανελληνίων Εξετάσεων, που θα μπορούσαμε να δούμε σε ένα διαγώνισμα προετοιμασίας φροντιστηρίου. Θετικό αποτελεί βέβαια ότι υπάρχουν

θέματα με έμφαση σε πραγματικά φαινόμενα και εργαστηριακές μετρήσεις, σε ένα μάθημα βέβαια που οι ώρες δεν αρκούν για την πραγματοποίηση πειράματος στην τάξη.

Ο φόβος μας είναι ότι η υποχρεωτική εφαρμογή αυτής της τράπεζας θεμάτων θα συνεχίσει να δημιουργεί στρεβλή εικόνα για την Φυσική στους μαθητές μας. Μια επιστήμη πειραματική με απίστευτα τεχνολογικά επιτεύγματα παρουσιάζεται στους μαθητές μας ως μια σκληρή ασκησιολογία. Πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ότι δεν απευθυνόμαστε σε μαθητές που θα επιλέξουν όλοι τους το 2ο Επιστημονικό Πεδίο των Θετικών Επιστημών στην Γ Λυκείου και έχουμε την ευθύνη, ειδικά στην Α Λυκείου το μάθημα να είναι μάθημα Γενικής Παιδείας.

Έχουμε τονίσει πολλές φορές ότι είναι αναγκαίο να προχωρήσει το Υπουργείο Παιδείας σε αύξηση των ωρών διδασκαλίας κατά μια διδακτική ώρα τόσο στο μάθημα της Φυσικής Α Λυκείου, όσο και στο μάθημα της Φυσικής Θετικού Προσανατολισμού. Να σημειώσουμε ότι τα αντίστοιχα μαθήματα της Άλγεβρας Α Λυκείου και Μαθηματικών Θετικού Προσανατολισμού της Β είναι επίσης μαθήματα με 3 διδακτικές ώρες. Το μάθημα της Φυσικής για να γίνει σωστά και να έχει και την πειραματική του διάσταση δεν μπορεί να συνεχίσει ως έχει.

Σε σχέση με την Τράπεζα Θεμάτων προτείνουμε να σταματήσει η ανάρτηση θεμάτων άμεσα, αφού πλησιάζουμε προς τη λήξη του σχολικού έτους και βρισκόμαστε πλέον λιγότερο από ένα μήνα πριν τις εξετάσεις. Μια επιτροπή από ενεργούς εκπαιδευτικούς της τάξης να εξετάσει ενδελεχώς τα θέματα που έχουν αναρτηθεί και να αξιολογήσει τα σχόλια που έχουν καταχωρηθεί στο μητρώο, ώστε τυχόν ακατάλληλα θέματα να αποσυρθούν πριν τις εξετάσεις κι όχι κατόπιν εορτής. Τα θέματα που το επίπεδο τους υπερβαίνουν το επίπεδο του σχολικού μαθήματος και διαστρεβλώνουν το μάθημα της Φυσικής σε ένα μάθημα «ασκησιολογίας» δεν μπορούν να εξεταστούν σε ενδοσχολικές εξετάσεις. Ωστόσο, επειδή τα χρονικά περιθώρια είναι ασφυκτικά, ενδέχεται αρκετά θέματα αν και ακατάλληλα να παραμείνουν στην Τράπεζα. Για αυτό προτείνουμε ο εκπαιδευτικός να έχει τη δυνατότητα για πολλαπλές κληρώσεις θεμάτων και επιλογή μεταξύ τους. Το πόσο πιο εύκολος θα ήταν άραγε αυτός ο έλεγχος, αν η ανάρτηση των θεμάτων είχε ολοκληρωθεί μέχρι τα Χριστούγεννα, το αφήνουμε στην κρίση σας.

Για το νέο σχολικό έτος οφείλει το ΙΕΠ να έρθει σε επαφή με τους επιστημονικούς φορείς της Φυσικής και να βρεθεί το κατάλληλο ωρολόγιο πρόγραμμα, ώστε να μπορούν να εφαρμοστούν με τον καλύτερο τρόπο τόσο τα υπάρχοντα, όσο και τα νέα αναλυτικά προγράμματα και η τράπεζα θεμάτων να γίνει ουσιαστικό εργαλείο για όλους. Έχουμε την ευθύνη να διδάξουμε στα παιδιά μας με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και χωρίς στρεβλώσεις την Φυσική, ως μια πειραματική επιστήμη που διαμόρφωσε και διαμορφώνει τις τεράστιες τεχνολογικές και όχι μόνο εξελίξεις.

Με εκτίμηση

Για τον Σύλλογο Φυσικών Κρήτης

Ο Πρόεδρος

Δρ Μιχάλης Καραδημητρίου

Ο Γραμματέας

Παναγιώτης Τουμπανιάρης